Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων
Η Πρόεδρος

8.9.2025

κο Johan Van Overtveldt
Πρόεδρο
Επιτροπή Προϋπολογισμών
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Θέμα: Γνωμοδότηση σχετικά με την κινητοποίηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση για τους Απολυμένους Εργαζόμενους ύστερα από αίτηση του Βελγίου — EGF/2025/001 BE/BelGaN — Βέλγιο (2025/0198(BUD))

Κύριε πρόεδρε,

Στο πλαίσιο της ως άνω διαδικασίας, η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων ανέλαβε να υποβάλει γνωμοδότηση στην επιτροπή σας. Κατά τη συνεδρίασή της στις 2 Σεπτεμβρίου 2025, αποφάσισε να διαβιβάσει την παρούσα γνωμοδότηση υπό μορφή επιστολής.

Η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων εξέτασε το ζήτημα κατά τη συνεδρίασή της την 8η Σεπτεμβρίου 2025. Κατά την εν λόγω συνεδρίαση, αποφάσισε να υποβάλει στην Επιτροπή Προϋπολογισμών, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, τη γνωμοδότηση που παρατίθεται κατωτέρω.

Με εξαιρετική εκτίμηση,

Li Andersson

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι, στις 21 Φεβρουαρίου 2025, το Βέλγιο υπέβαλε αίτηση για την κινητοποίηση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Προσαρμογής στην Παγκοσμιοποίηση για τους απολυμένους εργαζόμενους (ΕΤΠ), σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/691 (κανονισμός ΕΤΠ), μετά τις απολύσεις στη BelGaN BV (BelGaN) στο Βέλγιο, στον οικονομικό τομέα που ταξινομείται σύμφωνα με τη NACE αναθεώρηση 2 στον κλάδο 26 (Κατασκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών, ηλεκτρονικών και οπτικών προϊόντων)· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι απολύσεις στις οποίες προέβη η BelGaN εντοπίζονται στην περιφέρεια επιπέδου NUTS 2 Provincie Oost-Vlaanderen (BE23).

Β. Το Βέλγιο υπέβαλε την αίτηση δυνάμει των κριτηρίων παρέμβασης που προβλέπονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΕ) 2021/691, σύμφωνα με το οποίο απαιτείται παύση της δραστηριότητας τουλάχιστον 200 εργαζομένων εντός περιόδου αναφοράς τεσσάρων μηνών (σε αυτή την περίπτωση από τις 31 Ιουλίου 2024 έως τις 30 Νοεμβρίου 2024), σε επιχείρηση κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των εργαζομένων που απολύονται από προμηθευτές ή παραγωγούς των επόμενων σταδίων του προϊόντος και/ή αυτοαπασχολουμένων των οποίων έπαυσε η δραστηριότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι, αφού η Επιτροπή εξέτασε την εν λόγω αίτηση, κατέληξε στο συμπέρασμα, σύμφωνα με όλες τις εφαρμοστέες διατάξεις του κανονισμού ΕΤΠ, ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνεισφοράς από το ΕΤΠ·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αίτηση αφορά 417 απολυμένους εργαζομένους (επιλέξιμους δικαιούχους) των οποίων η δραστηριότητα έχει παύσει στους οικονομικούς τομείς που αναφέρονται ανωτέρω·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι την 26η Αυγούστου 2025, η Επιτροπή υπέβαλε πρόταση απόφασης σχετικά με την κινητοποίηση του ΕΤΠ υπέρ του Βελγίου για τη στήριξη της επανένταξης στην αγορά εργασίας όλων των απολυμένων εργαζόμενων (417 στοχευμένοι δικαιούχοι) και την κοινοποίησε στο Κοινοβούλιο και στο Συμβούλιο·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι το γεγονός που προκάλεσε αυτές τις απολύσεις είναι η πτώχευση της BelGaN· λαμβάνοντας υπόψη ότι η BelGaN είχε αναλάβει την παραγωγή και τις εγκαταστάσεις έρευνας και ανάπτυξης της Onsemi, μιας εταιρείας κατασκευής ημιαγωγών των ΗΠΑ, στο Oudenaarde, με στόχο την προώθηση των τεχνολογιών μικροκυκλωμάτων Gallium nitride (GaN)· λαμβάνοντας υπόψη ότι η τεχνολογία GaN ενέχει σημαντικές δυνατότητες για τη βιομηχανία ημιαγωγών, καθώς επιφέρει σημαντικές βελτιώσεις στις επιδόσεις και την αποδοτικότητα, σε σχέση με τα παραδοσιακά μικροκυκλώματα πυριτίου. Η BelGaN, η οποία προωθείτο ως κατασκευαστής ημιαγωγών που επικεντρώνεται στον τομέα της αυτοκινητοβιομηχανίας, αναζήτησε ενεργά νέους επενδυτές για να προωθήσει τη μετάβασή της —η οποία ήταν υψηλής έντασης κεφαλαίου— από έναν κατασκευαστή μικροκυκλωμάτων με βάση το πυρίτιο σε έναν κατασκευαστή μικροκυκλωμάτων με βάση το νιτρίδιο του γαλλίου· λαμβάνοντας υπόψη, ωστόσο, ότι η υπόσχεση της GaN δεν ήταν αρκετή για να κρατήσει την επιχείρηση σε δραστηριότητα και η BelGaN υπέστη ένα πρώτο πλήγμα το 2023, καταγράφοντας καθαρή ζημία ύψους 8,3 εκατ.

EUR σε συνολικά έσοδα 55 εκατ. EUR, η οποία οφειλόταν στην αύξηση του ενεργειακού, χημικού και εργατικού κόστους· λαμβάνοντας υπόψη ότι η επιχείρηση δεν μπόρεσε να ελκύσει επαρκείς επενδύσεις, γεγονός που επέφερε την πτώση της. Η BelGaN έπαυσε τις δραστηριότητές της και υπέβαλε αίτηση πτώχευσης στις 30 Ιουλίου 2024, με αποτέλεσμα 417 απολύσεις·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στο Βέλγιο οι πτωχεύσεις αυξάνονται από το 2022· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 2024 περισσότερες από 11 000 επιχειρήσεις υπέβαλαν αίτηση πτώχευσης, εκ των οποίων το 57 % ήταν στη Φλάνδρα. Πρόκειται για το υψηλότερο ποσοστό από το 2013· λαμβάνοντας υπόψη ότι, ως αποτέλεσμα, απωλέσθησαν 32 566 θέσεις εργασίας (59 % στη Φλάνδρα), δηλαδή κατά 18,3 % περισσότερες από ό,τι το 2023· λαμβάνοντας υπόψη ότι πρόσφατες αναδιαρθρώσεις όπως οι απολύσεις στις εταιρείες Van Hool, Sappy και Purmo, για τις οποίες το Βέλγιο υπέβαλε αίτηση στήριξης από το ΕΤΠ, πλήττουν την αγορά εργασίας στη Φλάνδρα: οι θέσεις εργασίας στον βιομηχανικό κλάδο έχουν μειωθεί·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η περιοχή Oudenaarde είναι αυτή που επλήγη περισσότερο από τις απολύσεις της BelGaN· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός των ανέργων που αναζητούν εργασία στην περιοχή Oudenaarde αυξήθηκε κατά 9 % τον Δεκέμβριο του 2024 (μέτρηση σε ετήσια βάση)· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αύξηση ήταν ιδιαίτερα σημαντική μεταξύ των ανέργων υψηλής και μεσαίας ειδίκευσης (+ 13,5 % και + 12,9 % αντίστοιχα), ενώ μεταξύ των ανέργων χαμηλής ειδίκευσης ανερχόταν σε 3 %· λαμβάνοντας υπόψη ότι στην Oudenaarde, ο αριθμός των κενών θέσεων εργασίας που ανέφεραν οι εργοδότες στη VDAB, τη φλαμανδική δημόσια υπηρεσία απασχόλησης, μειώθηκε κατά 17,7 % το 2024 (σε ετήσια βάση)· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αριθμός των νέων θέσεων εργασίας ακολούθησε την ίδια πτωτική τάση, καθώς μειώθηκε κατά 21,8 % το 2024 σε σύγκριση με το 2023, ή κατά 32,4 % εάν ληφθούν υπόψη μόνο βιομηχανικά επαγγέλματα, γεγονός που υποδηλώνει το πάγωμα της αγοράς εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τη VDAB, ο συνδυασμός του γηράσκοντος εργατικού δυναμικού με την έλλειψη ενδιαφέροντος για τους τομείς STEM (θετικές επιστήμες, τεχνολογία, μηχανική και μαθηματικά) μεταξύ των νέων καθιστά δύσκολη την αντικατάσταση των συνταξιοδοτούμενων εργαζομένων σε βιομηχανικές θέσεις εργασίας, γεγονός που θα μπορούσε να μετατραπεί σε πλεονέκτημα για τους πρώην εργαζομένους της BelGaN κατά την επαγγελματική τους μετάβαση.

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πτώχευση της BelGaN ήταν απροσδόκητη· Σε συμφωνία με τους εκπροσώπους των εργαζομένων: τη Γενική Ομοσπονδία Εργαζομένων του Βελγίου (ABVV) και τη Συνομοσπονδία Χριστιανικών Συνδικαλιστικών Οργανώσεων (ACV)—, η VDAB αποφάσισε να ξεκινήσει αμέσως την εφαρμογή των μέτρων στους εργαζομένους, αντί να περιμένει μια πιθανή εξαγορά· λαμβάνοντας υπόψη ότι, επομένως, υπήρχε δυνατότητα μόνο για περιορισμένες προετοιμασίες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Thema Foundries έχει πλέον επιβεβαιώσει ότι θα καταλάβει τον πρώην χώρο της BelGaN προκειμένου να δημιουργήσει ένα νέο κέντρο φωτονικών μικροκυκλωμάτων στη Φλάνδρα· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτό θα μπορούσε να προσφέρει νέες ευκαιρίες απασχόλησης για τους πρώην εργαζομένους BelGaN που απολύθηκαν πέρυσι και οι οποίοι θα έχουν επωφεληθεί από τη στήριξη του ΕΤΠ·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ΕΤΠ δεν υπερβαίνει το ανώτατο ετήσιο ποσό των 30 εκατ. EUR (σε τιμές 2018), όπως ορίζεται στο άρθρο 8 του κανονισμού (ΕΕ,

Ευρατόμ) 2020/2093 του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2020, για τον καθορισμό του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου για τα έτη 2021 έως 2027, ο οποίος τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/765 του Συμβουλίου, της 29ης Φεβρουαρίου 2024·

για τους λόγους αυτούς, η Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων καλεί την Επιτροπή Προϋπολογισμών, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

1. υπενθυμίζει ότι στόχος του ΕΤΠ είναι η επίδειξη αλληλεγγύης και η παροχή στήριξης στους δικαιούχους· θεωρεί ότι οι χρηματοδοτικές συνεισφορές του ΕΤΠ θα πρέπει να αφορούν κυρίως ενεργητικά μέτρα πολιτικής για την αγορά εργασίας και εξατομικευμένες υπηρεσίες που να αποσκοπούν στην ταχεία επανένταξη των δικαιούχων σε αξιοπρεπή και διατηρήσιμη απασχόληση, είτε εντός είτε εκτός του αρχικού κλάδου δραστηριότητάς τους· τονίζει τη σημασία της προετοιμασίας και της υποστήριξης των εργαζομένων για την επειγόντως αναγκαία πράσινη και ψηφιακή μετάβαση της ευρωπαϊκής οικονομίας και κοινωνίας· επαναλαμβάνει, στο πλαίσιο αυτό, τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζει η Ένωση, μεταξύ άλλων, μέσω του ΕΤΠ, στη χρηματοδότηση των αναγκαίων προσόντων για τη δίκαιη μετάβαση σύμφωνα με την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία·

2. συμφωνεί με την Επιτροπή ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις που ορίζονται στο άρθρο 4 παράγραφος 2 στοιχείο α) του κανονισμού ΕΤΠ και ότι το Βέλγιο δικαιούται, δυνάμει του εν λόγω κανονισμού, να λάβει χρηματοδοτική συνεισφορά ύψους 931 690 EUR, ποσό που αντιστοιχεί στο 85% των συνολικών δαπανών ύψους 1 096 107 EUR, στο οποίο περιλαμβάνονται δαπάνες για εξατομικευμένες υπηρεσίες ύψους 1 052 607 EUR και δαπάνες για δραστηριότητες προετοιμασίας, διαχείρισης, ενημέρωσης και δημοσιότητας, ελέγχου και υποβολής εκθέσεων ύψους 43 500 EUR·

3. σημειώνει ότι το Βέλγιο ανέφερε ότι το εθνικό εργατικό δίκαιο για την ενεργό διαχείριση της αναδιάρθρωσης απαιτεί από τις επιχειρήσεις που βρίσκονται σε διαδικασία αναδιάρθρωσης να συστήσουν μονάδα απασχόλησης, σκοπός της οποίας είναι να παρέχει στους εργαζομένους που απολύονται στο πλαίσιο ομαδικών απολύσεων 30 ώρες υπηρεσιών επανατοποθέτησης στην αγορά εργασίας σε περίοδο τριών μηνών (60 ώρες σε περίοδο έξι μηνών για τους εργαζομένους ηλικίας 45 ετών και άνω)· ωστόσο, δεδομένου ότι η εν λόγω νομική υποχρέωση δεν ισχύει σε περίπτωση πτώχευσης, η VDAB παρείχε στους εργαζομένους υπηρεσίες επανατοποθέτησης στην αγορά εργασίας με δικούς της πόρους·

4. τονίζει ότι το Βέλγιο επιβεβαίωσε ότι τα μέτρα που υποστηρίζονται από το ΕΤΠ δεν θα λάβουν χρηματοδοτική συνεισφορά από άλλα χρηματοδοτικά μέσα της Ένωσης·

5. σημειώνει ότι η εξατομικευμένη συντονισμένη δέσμη μέτρων που πρόκειται να παρασχεθεί στους απολυμένους εργαζομένους συνίσταται στα ακόλουθα μέτρα: α) ενημερωτικές συναντήσεις, β) υπηρεσίες επανένταξης στην αγορά εργασίας (αξιολόγηση ψηφιακών δεξιοτήτων, βοήθεια για την αναζήτηση εργασίας ή βοήθεια για αυτοαπασχόληση κ.λπ.), γ) κατάρτιση και επανακατάρτιση, δ) κατάρτιση στον χώρο εργασίας, ε) έκθεση για την εργασία, στ) βοήθεια για την αναζήτηση εργασίας και ζ) αναζήτηση εργασίας και αντιστοίχιση προσφοράς και ζήτησης εργασίας·

6. τονίζει ειδικότερα τη σημασία του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΤΠ, το οποίο απαιτεί τη συντονισμένη δέσμη μέτρων για την πρόβλεψη των μελλοντικών προοπτικών της αγοράς εργασίας και των απαιτούμενων δεξιοτήτων, οι οποίες είναι συμβατές με τη στροφή προς μια αποδοτική ως προς τη χρήση των πόρων και βιώσιμη οικονομία και με ιδιαίτερη έμφαση στη διάδοση των δεξιοτήτων που απαιτούνται στην ψηφιακή βιομηχανική εποχή· εκφράζει την ικανοποίησή του για το γεγονός ότι η κατάρτιση στον τομέα των ΤΠΕ και η πρόσθετη στήριξη της δέσμης μέτρων που προβλέπονται στο πλαίσιο των υπηρεσιών επανατοποθέτησης περιλαμβάνουν τις εν λόγω δεξιότητες, ιδίως την αξιολόγηση των ψηφιακών δεξιοτήτων και διατάξεις ώστε οι εργαζόμενοι να δανειστούν έναν φορητό υπολογιστή, να λάβουν κατάρτιση σχετικά με τον τρόπο χρήσης του και να λάβουν απαντήσεις στις ψηφιακές ερωτήσεις τους·

7. υπενθυμίζει τη δυνατότητα θέσπισης ειδικών χρονικά περιορισμένων μέτρων στο πλαίσιο της συντονισμένης δέσμης μέτρων, συμπεριλαμβανομένης, μεταξύ άλλων, της καταβολής επιδομάτων τέκνου, όπως προβλέπεται στο άρθρο 7 παράγραφος 2 στοιχείο β) του κανονισμού ΕΤΠ, προκειμένου να διευκολυνθεί η συμμετοχή των ατόμων που αναζητούν εργασία στις προτεινόμενες δραστηριότητες.